Ч. 75. (574.). Львів, середа дня 11. цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В займятих теріторіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ піврогу	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	27 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Фонд ім. Митрополита Андрея ґр. Шептицького для українських сиріт.

Весняною ластівкою прилинула на нашу землю горячо вичікувана і бажана радісна вістка, що вертає з неволі до Своєї столиці Великий Князь Церкви, Галицький Митрополит, найвизначнійший український Громадянин, Др. Андрій ґраф Шептицький.

Стояв він, як добрий Пастир, на сторожі Своєї Церкви в часі ворожого наїзду і не угнув ся перед насильством.

Кріпив душі Свого духовного стада в хвилях тревоги і не стратив віри в будуччину.

Вливав в зболілі душі українського громадянства надію на красшу долю і не похитнув ся у Своїх пересвідченях.

За се високе почуте Свого пастирського і народного достоїнства опинив ся Великий Князь Церкви і Громадянин у царській тюрмі.

Нині Він на волі, а небавом завитає між нами та слезами радости окропить рідну землю і архипастирською рукою пригорне нас всіх до Свого серця.

А чим ми привитаємо Князя нашої Церкви?

Принесемо в привіті щиру любов для Його особи, глубоку пошану для Його праці, для Його посвяти і для тяжких днів мученичого житя, проведеного в неволі.

Але сего хиба за мало! На нас тяжить обовязок, пошанувати Князя Церкви даром наймилійшим Його серцю. Він був щедрим Отцем і опікуном української дитини, Він основував і удержував для неї школи, Він вивіновував захоронки та оселї, Він виводив в люди своїми засобами українські сироти.

За дари серця — відплатім серцем!

В хвилї, коли на нашій землї виросли десятки тисяч могил, коли нашою кровю орошено далекі, чужі краї, коли тисячі бездомних сиріт тиняють ся і блукають по зруйнованих оселях, на нас лежить обовязок утворити велику, всенародну інституцію для українських сиріт, в честь Того, що на сім поли добродійности присвічував нам великодушним приміром.

Недоля прибрала такі розміри, що не вистануть тут ні десятки, ні сотки тисяч корон. Український нарід мусить зложити що найменше міліон корон і то можливо в короткім часі, та передати його як вічний фонд в руки нашого Князя Церкви, Митрополита ґрафа Андрея Шептицького.

За серце — відплатім серцем!

Отрім слези военним сиротам, яких батьки упали в бою а побіч них тим дітям, яким події останних літ видерли тепле серце отця і і матери та крівлю над головою!

Хоть тяжкі часи, хоть богато сіл та осель упало жертвою огню, хоть тисячі родин зруйновані, то всеж таки віримо в живучість нашого народу і тому відкликуємо ся до нього.

Нехай не буде ні одної одиниці серед мущин і жіноцтва, серед селянства, міщанства, та освічених духовних і світских верств, якаби не докинула своєї лепти на сю велику ціль.

Для постійного збираня складок просимо завязати безпроволочно по селах і містах комітети, а призбирані жертви пересилати під адресою: Товариство „Дністер“, вкладкова книжочка ч. 10300.

Нехайже кождий складає свій даток для українських сиріт, в імя української ідеї, для культурного розвитку нашої землї, в цїли пошани нашого Князя Церкви!

А відкликуємо ся не тільки до тих, що остали дома, але і до тих, що по стрілецьких ровах стоять на сторожі наших народних придбань і нашої долі в будуччині!

Діло, до якого взиваємо весь український нарід, є великої ваги і гідне імени Митрополита ґрафа Андрея Шептицького.

Нехайже оно докершить ся скоро і щасливо, Богу на славу, а Україні на пожиток!

У Львові, дня 9. цвітня 1917 року.

Почетна Президія:

Александер Барвінський, О. Андрей Білецький, Др. Кость Левицький, Евгенія Макарушкова, Др. Евген Олесницький, Юліян Романчук, Михайло Стефанівський, Др. Стефан Федак, О. Іван Чапельський, Лев Шехович, Др. М. Волошин.

Комітет:

Бланка Баранова, Др. Стефан Баран, Наталка Барвінська, Ольга Бачинська, Др. Володимир Бачинський, Евгенія Вергановська, Др. Теодозий Воєвідка, Др. Евген Гвоздецький, Евгенія Гриньовська, О. Юліян Дзерович, Йосиф Доманик, Йосиф Дрималик, Ольга Корінцева, О. Теодозий Лежогубський, О. Василь Лициняк, Зенон Лукавецький, Др. Остап Макарушка, Володимир Масляк, Софія Олесницька, Михайло Павлишак, О. Іларий Левківський, Др. Володимир Пежанський, Др. Володимир Ривюк, Емілія Стернюкова, Др. Кирило Студинський, Марія Федакова, Мірон Федусевич, Яків Яцкевич.

Російська революція а Українці.

Українська Парляментарна Репрезентація про революцію в Росії.

Дня 3 с. м. відбуло ся пленарне засїданє У. П. Р., на котрім під проводом п. Романчука одноголосно рішено:

„У. П. Р. в Австрії з правдивою радістю слідить за переворотом, що відбуваєть ся в Росії і висказує своє вдоволенє передовсім з тої причини, що учасниками революції були побіч инших народів колишної царської держави також Українці.

„У. П. Р. бачить в проголошеню нового ладу в Росії на основі пошанованя людських прав, загальної рівности і свободи одиниці і цілих народів у вільнім союзі — здійсненє тих ідеалів, за котрі боролись ся безнастанно від половини минулого століття найвизначнійші Українці Росії від безсмертного Тараса Шевченка, до Драгоманова і инших їх наслідників та за котрих здійсненє пребогато Українців в казаматах царської Росії або на засланю поклали своє житє.

„У. П. Р. надієть ся по новім ладї в Росії, що російська Україна, якій переяславським договором запоручено повну державну автономію, вкінци по найтяжшім гнеті і насильствам, що тривали віками, осягне таку національну свободу, яка позволить українському народови як самостійному національно-політичному орґанізмови в новім союзі держав розвинути свою національну культуру.

„У. П. Р. бажає тому щиро, щоби нова Росія, зроджена народною революцією, вдержала у себе добуті народні права і свободи, щоби пособила розвиткови політичної свободи в Европі та в інтересі демократії спричинила як найскорше покінченє світової війни.

Український рух в Росії.

„Русское Слово“ доносить:

В численних українських зборах у Київі кромі представників місцевих українських орґанізацій і ґруп, взяли участь також представники українських орґанізацій і ґруп з провінції. На сих зборах вибрано також українських представників до городського й инших місцевих комітетів. Що до відновленя української преси, то між ин. ожидають появи щоденної „Ради“, яку власти були заборонили з початком війни.

*

* *

„Corriere della Sera“ одержує від петроградського кореспондента таку вість:

Українська аґітація що-раз більше змагаєсь. Президент міністрів князь Львов приняв знов богато депутацій. Вони домагають ся для цілої України признаня української мови в школах, урядах і судах та створеня національних комісій.

У. П. Р. а перебудова Австрії.

На згаданім вже в иньшім місци засїданю У. П. Р. з дня 3 с. м. запали в справі внутрішно австрійських відносин і становиска нашого народа в Австрії такі ухвали:

1) У. П. Р. заявляєть ся за негайним скликанєм парляменту, при чім висловлює погляд, що безконечними переговорами, які мело правительство з двома парляментарними ґрупами про так звані передумови скликаня парляменту, котрих переведенє по протиконституційній дорозї викликало би в державі найбільше замішанє, замикає населеню дорогу до привернення парляментаризму і упорядкованих конституційних відносин на очевидну шкоду держави і населеня.

У. П. Р. рішає дальше подбати, щоби негайно по скликаню палати послів вибрано конституційну комісію і поручено її ревізію теперішної конституції та виробленє нової на правдиво демократичних основах, яка признасть поодиноким австрійським народам право до самоозначеня і самоуправи.

2) У. П. Р. підіймає рішучий протест против евентуального відокремленя Галичини і против того, щоби віддано галицьких Українців їх найнебезпечнійшим національним ворогам, і домагаєть ся для українського населеня тої самої державної безпосередности, уку мають инші народи держави.

Війна.

Війна аж до побідного кінця.

ПЕТРОГРАД. Нині буде отворений семий конґрес партії конституційних демократів. На дневнім порядку: ревізія проґрами партії в справі політичної управи в Росії, констітуанта, становище партії в справі війни, аґрарна справа.

Провізоричне правительство зарядило утворене осібної комісії до опрацьованя ординациї в справі виберів до конституційних зборів. У сю комісію війдуть спеціялісти політичного права, представники статистики та инші знавці з головних партій в Росії.

ПЕТРОГРАД. Семий конґрес конституційних демократів отворив предсідатель центрального комітету Долгорукий, який в промові підніс, що конґрес під кождим зглядом мусить підпирати провізоричне правительство. Партія мусить заявити ся що до війни. Долгорукий запропонував клич „війна аж до побідного кінця“, клич, який треба доповнити тим, що війну мусить ся вести аж до цілковитого прогнаня неприятелів з російської території. Першого дня поручено провід нарад Винаверови, який запропонував вислати симпатичні поздоровленя до всіх союзників і повідомити їх, що Росія виповнить усї старі зобовязаня та висказати вдоволене ізза приступленя Злучених Держав до союзників. Сей крок означає заяву цілого демократичного світа в обороні свободи проти мілітаризму, який представляють осередні держави. Посол Коконкин вніс резолюцію, яка звучить, що Росія має бути демократично парляментарною републикою. Начальником виконавчої власти має бути президент републики, вибраний на означений час народними зборами, який виконує свій уряд через міністерство, відповідальне перед народними зборами. Першу часть резолюції принято одноголосно.

Зірване зносин між Америкою а Австро-Угоржиною.

ВІДЕНЬ. (Ткб). В наслідок воєнного стану між Німеччиною а Злученими Державами дістав ц. і к. дипльоматичний представитель в Вашінґтоні поручене, зажадати від правительства З. Держав пашпортів і разом з перзоналом амбасади покинути край. Тутешньому американському представителеви доручено пашпорти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 9 цвітня 1917.

На західнім фронтї:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта: Між Лен Невіль і Вітас (на південний схід від Арра) боротьба артилерії піднялась вчера знов до великої завзятости. По кількаднєвнім найсильнійшім барабаннім огни, веде ть ся від нині перед полуднем битва під Арра. В области доріг, що ведуть з Альберт в напрямі Камбре і Перон, розвинули ся менші бої в спосіб нами намірений.

Фронт пруського наслідника престола: Від Соассон аж до західної Шампанії боротба артилерії в збільшеній мірі.

Фронт пільного маршалка кн. Альбрехта віртенберського: В Льотарингії і в бурґундській брамі хвилями ожвлена боєва діяльність.

Наші летуни і оборонні гармати зістрілили вчора 17 неприятельських літаків і два привязані бальони. Ротмайстер бр. Ріхтгофен побідив вчора у воздушній боротьбі 38 і 39 раз. Поручник Шефер скинув дванайцятого противника.

Успіхи воздушної боротьби.

З Берліна подають урядово: Оглядний розвій оружних воздушних сил, видосконалене будови самолетів на підставі досвідів, зібраних в сутичці з неприятелем і в краю, вишколене обсерваторів, артилерії і піхоти, піддержуване випробованого духа приступу наших боєвих летунів видали в марті великі успіхи. Також оборонні гармати мають в них значну участь. Наші неприятелі, в їх числі також Американці, які вже на довго перед виповідженєм воєнного стану були репрезентовані у французькім летунстві, утратили в наслідок наступів і способів оборони на заході, сході і на Балкані 161 самолетів і 19 бальонів на припоні. З того наслідком воздушних наступів стручено 143 самолетів і 19 бальонів, а огнем з землї 15 самолетів. Три неприятельські самолети, які мусіли зійти на землю за нашими лініями, дістали ся в наші руки. Німці стратили 45 самолетів, а жадного бальона на припоні.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

ІВАН ЯРЕМИЧ. 5)

Із днів слави 58. полку піхоти.

(Далї).

На другий день здовж нашої оборонної лінії на право і ліво не було видно анї одного дерева, усе постинано й перевернено на землю галузєм до Москалів, щоби в той спосіб захистити ся дещо перед їх нечайним приступом.

В два дни пізнійше перед полуднем, коли наші стежі принесли нам дуже добрі вісти про московські позиції, пішли ми розстрільною вперід.

Москалі мабуть хотіли ужити підступу та допустили нас під самі дротяні засіки і утворили пекольний крісовий огонь. Ми мали поважні втрати, так в пятьох хвилинах здобули московські рови, та взяли усїх салдатів у неволю.

Москалї не робили протинаступу, мабуть по таких страшних пораженях забракло й у них резерв. На сьому місци ми подекуди свіжо вкопали ся, а подекуди переробили московські рови на свої. Праця йшла дуже пиняво, бо люди були крайно помучені.

У вечері прийшов на те місце 24 полк кр. оборони, а ми по приказови пересунули ся здовж боєвої лінії на право на горб перед саме село Б., де заняли часть фронту на право від 311 п. Гонведів.

Тут перебули ми десять днів без ніякої більшої боротьби. Люди прийшли були дещо до сил по послідних завзятих боях.

В послідних днях Москалї розширили стрілецький рів своєї полевої сторожі і в той спосіб зробили висунений вперід майже аж під наші дроти укріплений відтинок, в котрому були усе московські стежі з ручними ґранатами і метали їх у наші рови. Що дня мали ми поважні втрати в ранених.

В десятому днї нашого побуту на тому відтинкови друга наша полева сотня зробила приступ і ручними ґранатами вигнала Москалів з сеї висуненої позиції і пустилась за утікаючими аж під засіки московської головної лінії.

Росіяни счинили густий огонь з машинових крісів, сотня почала уступати, причім й четверта часть з неї цїло не вернула у свої рови.

Від того часу переминули два тижні зовсім спокійно.

Одного дня ранесенько ненадійно озвали ся московські пушки. У перше почала стріляти тяжка артилерія, а потім й лекша. Ворожі батерії почали ревіти щораз дуще та счинили сперщу сильний барабанний огонь на цілому відтинкови Мадярів і нашого полку, а по якомусь часї сконцентрували усю силу сего страшного огню на Мадярів і на нашу 10 і 11 полеву сотню.

Сей барабанний огонь тривав пять годин. За сей час й знаку не було серед поораної землї із мадярських ровів. Ворожа артилерія стріляла тоді доволї цільно, тому й мало хто позістав при житю у сих ровах.

Около полудня замовкли ворожі батерії, почім російська піхота в густих лавах, а за ними сотні козаків рушили до приступу. Майже без боротьби заняли знищені рови. Нам приказано якнайскорше відступати. Лишила ся тільки сема полева сотня під проводом пор. Маліка, що по приказови до послідного мужа мала здержувати Москалів.

З сеї сотні уратувало ся тільки двох жовнірів. Оповідали, що довгий час вони обороняли ся перед Москалями, купами лежали московські трупи перед їх засіками, так вкінци мусїли улягти перевазї.

Москалї зі злоби і лютости по звірськи кололи штиками уже безборонних людий. Много із них почало утікати в сторону своїх, щоб радше від куль упасти, ніж глядіти на таку безсоромну звірскість ворога.

Козаки сейчас по здобутю наших ровів пустили ся в погоню за нами і в мить опинили ся вони на наших задах. Тоді по полковому приказови сотня полкових ґренадієрів перебрала на себе оборону цілого полку, що подав ся ще дальше в зад за село Б. в маленький лісок, який сейчас зі всіх сторін обсадив та дожидав ворога.

Надбігли деякі жовніри зі сторони ґренадієрів. Від них довідали ся ми, що їх сотня цілком розбила козаків, так попалась ціла в полон московської піхоти, що зі всїх сторін її обійшла.

За якийсь час появили ся на краю села Б. поодинокі Москалї. Се були передні сторожі московських рядів, що звільна проти нас вперід поступали. Ми їх пропустили на противлежний горбок, бо туди був найліпший доступ і счинили нагальний крісовий огонь та підбігли дещо вперід.

Москалї почали подавати ся. Ми вернули ся знову у ліс, бо не було тоді у нас близько жадних резерв і годі було нам в ту пору опускати догідні становища. Москалї знову вийшли розстрільною на горб і почали скоренько вкопувати ся. Підчас сего цілий ліс, в якому ми були, острілювала тяжка ворожа артилерія. Над вечір привернено получене на право і ліво з иньшими полками і усталено фронтову лінію, почім люди цілу віч вкопували ся.

По сих боях наш полк зменшів в четверо. Богато сотень цілком бракувало, а ті, що позістали, числили всего 40—50 людий з крісами. Люди були крайно помучені і виголоджені, бо усї дні годї було доставити харчу. Ранених ми не могли також з собою забирати, тому вони майже усї дістались в московську неволю.

У сїм ліску на схід від села Б. перебули ми три дні без ніяких більших боротьб. На право від нас лежав у розстрільній 12. полк уланів, а на ліво Німці. 4 го дня рано счинили Москалї на нас барабанний артилерійський огонь, що на своїй лютій силї не меншав кілька годин. За сей час зник майже був сей ліс, на якого краю ми були. На його місци лежало купами перемішане з жовтою землею поломане галузє та обчімхані пнї дерев. Серед сего румовища знімали ся подекуди високо стяті дерева, що сторчали мов бовдурі серед згарищ.

(Далї буде).

НОВИНКИ.

— **О привитанє Митрополита Шептицького.** „Діло“ доносить з Відня: „Представники всіх українських політичних партій і тутешної української кольонії відбули нині нараду, як привитати митр. Шептицького з поворотом з Росії. По довшій дискусії учасники наради рішили зорґанізувати ся як „ґрупа ініціативи“ і вибрали комітет який має виробити плян привитаня. До сього комітету належать: др К. Левицький, о. др Жук. др. Е. Левицький, В. Сінґалевич і І. Боберський. Вироблений проект комітет має предложити учасникам нинішної наради. Проект має обнимати витанє митрополита в дорозї до Відня і в Відни“.

Сего донесеня не можемо лишити без уваги, а іменно, що в склад віденського комітету не входить ні один член президії найповажнійшого на віденськім ґрунті українського тіла, а се У. П. Репрезентації. Не думаємо, щоби на повертаючого з неволї Митрополита могло зробити добре вражінє таке остентаційне постпоноване згаданої президії У. П. Р. Здається ся будемо висловом думки загалу почитателів Митрополита Шептицького, коли скажемо, що на чолї комітету для повитаня Митрополита повинен був станути Нестор українського народного житя і так далекий від всякої партійности та всїми почитаний п. Романчук. Коли се не стало ся, так поповнено грубий нетакт як супроти Митрополита Шептицького, так і супроти У. П. Р.

— **Хто хоче заняти ся висланем петиції** в справі манїфесту з 5. падолиста 1916 р., зволить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. parl. Repräsentanz in Wien, VIII. Buchfeldg. 6., а дістане всї потрібні друки і поученя. Просимо всіх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу присилали повідомлене: коли, до якої власти і які петиції внесено. Пожадане було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

— **Бібліотека Товариства „Просвіта“** створена для сторін кождого дня (з виїмком неділь і гр. кат. сьвят) від год. 4—6 вечером.

— **Засїданє секції „Живого памятника“** відбуде ся дня 11 цвітня в середу точно о год. 7 вечером в бюрі „Достави“ ул. Домініканська ч. 11 І. поверх, на яке запрошую Вп. членів: дра Вол. Бачинського, Евг. Вергановську, дра Евг. Гвоздецького, Ольгу Корінцеву, о. Вас. Лициняка, Зенона Лукавецького, о. Ілярія Паньківського, Емілію Стернюкову, Мих. Стефанівського і Антона Івановича. — За секцію: К. Студинський.

— **Чеки на фонд митр. Андрея ґр. Шептицького** розпічне Комітет зараз по святах, як прилогу до українських часописий.

— **З полону!** Др Ів. Брик пише до пос. дра Волод. Бачинського: Перовск 31. XII. 1916. Твою картку з 20. XI. дістав. Щире спасибі! На жаль, завдяки радирці і хемічному оловцеви довідав ся тільки про смерть бл. п. Озарке-

вичів і Рожанських... Вістка про смерть дра Озаркевича вразила мене глибоко. Жаль чоло віка доброї волої, щирого серця тай старшого свідка і робітника в сумних і відраднійших хвилях нашого житя... Я живу по старому. Житє аж за одностайне. Читаю пресу рос., франц., анґ. і італ., читаю книжки, трохи працюю фахово — впрочім слїджу за подіями і з трівогою жду, коли і як нагородять ся тяжкі наші жертви. — Нас тут тільки двох з твоїх знакомих: Людкевич і я — решта в Ташкенті... Здоровлю Іван.

— **Віднзначеня Українців** 80. п. п. Рах. підофіцир Дмитро Паламар, котрий на рос. фронті зістав відзначений срібним хрестом з короною, одержав на італ. фронті срібну медаль хоробр. II. кл. Іван Віновський сріб. мед. II. кл; і бронзовою. Пелех Григорий бронзовою, і поновно бронзовою (2 рази бронзовою).

— **Школи в окупованих землях на державнім етатї**. Дневник розпорядків ц. і к. військової ґубернії в Польщі оповіщує в справі признаня додатків до системізованих поборів учителів в публичних школах. Розпорядок звучить: На предложене прибічної ради шкільної місцевої може кожда громада признати учителям, занятим в публичних народ них школах додатки до системізованих поборів в грошах або в натурі під услівем, що дотична громада, зглядно місцевість, уреґулює рівночасно побиране тих додатків засадами, що обнимали-б всіх учителів, занятих на її обшарі. Дотичні ухвали мають бути затверджені командою округа. В часї, на який ухвалено признане тих додатків, не вільно їх односторонно відбирати управненим до побору учителям. Учителї отримують ті додатки через місцеву шкільну раду.

— **Війна а фортепяни**. В часї війни підскочили ціни фортепянів до неймовірної висоти. Хто хоче набути фортепян Бесендорфера, мусить заплатити 3 тисячі корон. Перед війною коштував сей інструмент 1800 корон. Попит за фортепянами є небувалий так, що дані фірми не можуть виповнити численних замовлень. Вплинула на се та обставина, що Німеччина, Данія, Швеція і Норвеґія покривають свої запотребованя в Австрії. Тепер виробляє ся о половину менше фортепянів чим в часах мирових а то з причини браку і нечуваної дорожнї матеріялів. Декотрі фабрики в Австрії зістали на час війни замкнені. Рівнож в часї війни зістало много фортепянів понищених. — Круги фахові оцінюють число знищених і відтранспортованих фортепянів в Галичині на 45 тисяч штук. В однім галицькім місточку забрали Росіяни до Росії 50 фортепянів „на памятку“.

— **Полева почта**. З днем 31 м. м. допущено під установленими услівями рух приватних пакетів до почт полевих ч. 238, 342, 345, 347 і 622 а натомість здержано такий рух до почти полевої ч. 616.

— **Крадіж цінного образа**. На малярській виставі в Будапешті, витяв і вкрав оноді один зі звиджуючих гостий образ мистця Тормая. Образ сей представляв велику вартість.

— **Три засуди смерти**. Дивізійний суд краєвої оборони у Відни засудив трех жовнірів краєвої оборони: Вільгельма Міксу, Яна Шенка і Кароля Шміда на кару смерти через розстріляне, а то за семикратну дезерцію.

— **Вовки в Боснї**. В місцевости Брево в Боснї появили ся вовки, котрі роблять великі шкоди між худобою. На приказ властий уладжено польоване, котре до сего часу нічого не помогло.

— **Огонь в Дублянах**. В Дублянах вибухнув огонь. Згоріло кілька господарських будинків.

— **Через сон уздоровлений**. В Шпандові лежав від сімох місяців жовнїр Йосиф Ернесті, котрий стратив мову від гураґанного огня. Не помогла йому жадна лікарська штука. Одної з послідних ночий приснило ся Ернестови, що є в розгарі борби і що побіч него пукнула з великим гуком міна. В тій хвилї крикнув з переражения і від сего часу відзискав він мову.

— **Мати-звір**. Жінка одного робітника з Оструди, котрий впав на поли битви, хотячи позбути ся дитини, пробувала найперше удусити дитину, а коли се не вдало ся, вложила дитину живцем до печи і спалила. Матір-звірину арештовано.

— **Під розвагу теперішній управі нашого театру!** До сего часу бувало так (в военнім часї) що публика нарікала на театр, а театр на публику. Публика нарікала на неточність в розпочинаню вистав, на довгі павзи, на пізні покінчуваня вистав та иньші дрібнійші недогідности. Управа театру мала лише до сего часу один жаль: „публика не дописує“. — Мусимо взяти одно і друге добре під розвагу, застановити ся, хто винуватий, в чім лежить се вічне нарікане і чим скорше блуд направити. Дальше воно так бути не може. Святиня штуки мусить бути вільною від всїх обосторонних нарікань.

Нині порушимо одну тільки дуже важну точку. — Заповіджені вистави на годину сему (і то точно!) розпочинають ся за те точно о год. осьмій. Трафить ся часом, що о чверть години ласкава управа виставу прискорює. Але се належить до рідкости. Публика, яка вже о год. пів до семої сходить ся до салї, є виставлена на се, щоби (як бувало давнійше) в неогріваній сали висидїти майже півтора години до розпочатя вистави. Перерви в актах тревають пересічно по 30 мінут. Вкінци перед північю вистава кінчить ся. Публика, яка мешкає в другій части Львова, приходить до хати тоді, коли когути зачинають вже своє урядоване. На вечеру вже запізно, а на снїдане завчасу. Кождий тоді признати мусить, навіть і сама управа, що хто раз таку „школу театральну“ перейде, другий раз не схоче ся йому відвідувати театру, хотяй би і як шумно запрошувано. Нехай управа театру дарує; але і так до сего часу публика була дуже терпеливою. Ось в чім лежить блуд і з чого вже раз на завсїгди треба вилїчити ся. Заповіджена на годину означену вистава, мусить рішучо о тій годині зачати ся без огляду на скількість публики. Хто прийде пізнійше, сам буде собі винен і не буде мати анї права анї нагоди до нарікання. Вправдї, публика привикла вже тепер опізняти ся навіть і о пів години, а се тому, бо вистави розпочинають ся систематично майже о годину пізнійше і кождий з тим зжив ся. Не знати, де правда, але докучливійші люди пошептують собі, що то за кулїсами „публика“ систематично спізнює ся. Аякже!

Бувають і вистави, в яких не змінює ся декорації, а однак павзи тревають в нескінченість. Часто публика не чекає кінця і опускає театр. Се є головні причини, що театр часто світить пустками. Нехай теперішна управа добре се розгляне, зарядить лихови, усуне ті недомаганя, а певно нї з одної сторони не буде нарікань а навпаки обі сторони будуть вдоволені.

Дальше дуже пожаданим є, щоби управа зарядила курене тютюну в будинку виключно в місцях до сего призначених. Здало би ся також, що зрештою нічо не коштує, завести більше европейський лад в одягальнї. Нехай буде зборонене довільне забиране собі одягів, а служба до сего призначена повинна з кінцем вже пильнувати свого обовязку і скоро гостий належно обслужити. Єще одно: Так як се діє ся в прочих театрах, так і в нашім нехай управа заборонить паням входити на салю в капелюхах.

Сподївати ся належить, що по публичнім піднесеню сих кількох уваг все увійде на властиві шляхи, з чого буде рада вся українська суспільність а з нею і управа театру. — (і).

Бібліоґрафія.

Микола Чубатий. Західна Україна і Рим у XIII. в. у своїх змаганях до церковної унії. Із CXXIII. т. „Записок Н. Т. Ш.“ Львів., 1917. Накладом автора Ст. 107.

Зміст: Вступ: Русь і католицька Церква до смерти Романа 1205 р.; Пляни римської курії приєднати Галичину до релїґійної унії 1206—1209 р.; Перша релїґійна унія в Галичині за короля Коломана 1214—16 р.; Католицька пропаґанда Домінїканців на Україні; Український архієп. Петро на І. ліонськім соборі 1245 р.; друга релїґійна унія на західній Україні 1246 до 1248 р.; Данило королем України; Релїґійна унія на Україні XIII. в. і історіоґрафія; кінцеві уваги. Додаток. Документи до історії церковної унії на західній Україні в XIII. в.

Нива, місячник посвячений церковним і суспільним справам, ч. 3 (за марець). Львів, 1917. Адреса: Львів, ул. Якова Стшеме ч. 15.

Зміст: Загальні збори Товариства св. Ап. Павла; о. В. Лиско: На тему проповідництва; о. Юл. Дзерович: Матеріяли до історії мартирольоґії нашої Церкви в часї всесвітної війни; о. М. Дерецький: Науки про Церкву; Відозва Товариства св. Ап. Павла до Всечестного Духовенсва; Всячина.

Бл. п.

Др. Омелян Левицький

адвокат краєвий в Долинї, Сотник У. С. С., голова згл. член усіх українських Товариств долинських, многозаслужений діяч долинського і инших повітів в Галичині

поляг геройською смертю на сніжних верхах Карпат дня 22. марта 1917.

За упокій його душі відбуде ся заходом українських долинських Товариств дня 23. цвітня 1917 о год. 9 рано в місцевій церкві в Долинї

Поминальне Богослужене

на яке запрошує ся членів українських Товариств в Долинї і знакомих Покійника. Просить ся рівнож Долинщину, щоби як найчисленнійшою на тім Богослуженю вшанувала память так заслуженого Сина України. 1—3

Долинські Українські Товариства.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 11 цвітня 1917.

Нині: 10. цвітня гр.-кат. Марка, римо-кат. Льва п. р.

Завтра: 12. цвітня гр.-кат. Вел. Четвер, римо-кат. Юлїя н.

○ **Супротив** оповістки в наших часописях про свято Маківки, в якій зазначено, що під моєю управою відбуде ся великий концерт, мушу зазначити, що я беручи під увагу дійсний стан річи, як також незвичайно короткий та невідрадний час, де з причини ферий святочних велике число співаків виїхало зі Львова, — не можу брати на себе ніякої відвічальности за сей великий концерт, якого програми я не укладав і в якім мав я виступити тільки як діриґент „Бояна“ з двома хоральними точками.

Львів, 10. цвітня 1917 р.

Василь Барвінський.

○ **З львівського „Бояна“**. Найблизша проба відбуде ся в середу 11. IV. о год. $6^{1}/_{2}$ — проба жіночого хору, о год. 7 проба мішана. З огляду на близькі концерти: в память поляглих Стрільців і на привитане Ексц. Митрополита Шептицького просить ся всіх співаків які під сю хвилю суть у Львові, о живу участь і поміч в пробах. Слідуючі проби після устної умови. Просить ся точно приходити. — Виділ.

○ **На школу** ім. Б. Грінченка зложили: Вп. Паньство: Марія Любчакова у Львові 10 К, о. Ст. Шпитковський сотр. св. Юра 6, Миколай Кобзар у Львові 20, проф. Яків Яцкевич від себе 5·50, а ученицї дів. семинар. в честь його імени 32, ц. к. поруч. П. Цимбалїстий 308 пол. шпит. 10, Вп. Проф. Акад. ґімназ. за місяць цвітень 1917 30·60, а іменно: Радн. І. Кокоруда

2, М. Балаким 0·15, Др. Ст. Балей 1, Вол. Білинський 0·50, Др. Гірняк Юл. 0·50, Др. Яр. Гординський 1, Вол. Дикий 1, Вол. Занько 1, Др. Ілевич Ром. 1, Денис Коронець 1, Др. Іван Крипякевич 1, Олег Лошнів 0·20, о. Леон Лужницький 1, Др Ден. Лукіянович 1, Теод. Мриць 1, Радн. Григ. Наливайко 1, Др. Мих. Пачовський 0·70, Вол. Радзикевич 0.50, Юр. Рудницький 2, Олекс. Панейко 1, Мих. Посацький 0·50, Ів. Сметанський 0·50, Теодор Срібний, Юл. Стефанович 1, Мих. Тершаковець 1, Олекс. Тисовський 1, о. Ів. Туркевич 1, Стеф. Федів 1, Мирон Федусевич 1, Іван Чучман 0·20, Яків Яцкевич 2, Мик. Яцків 1, Ів. Заблоцький 1, — Разом 114 К 10 сот.

За сі щедрі дари в імени дітвори шкільної і їх родичів складаю ласкавим жертводавцям сим прилюдно сердечну подяку. М. Сіяк. Адрес: Управа школи ім. Б. Грінченка на Городецькім ч. 95 або Ґрунвальдзка ч 4 у Львові.

Послідні вісти.

З головної австрійської кватири.

З дня 10. цвітня.

На східнім і італійськім фронті:

Не приключило ся нічо важного.

На південно-східнім фронті:

На полудне від озера Охріда наші підїзди привели кількох Французів з неприятельських ровів.

Заступник шефа Генерального штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер.

З головної німецької кватири.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

Борба під Аррас триває дальше. По кількодневнім острілюваню огнем сильної артилєрії і множеством метавок мін Анґлійці вчера рано по нагальнім скріпленю огня — наступали в ширині 20 км. на наші лінії. Серед борби удалось їм вдерти ся до наших становищ на дорогах, що ведуть з Аррас. Переломити нашого фронту не могли. В завзятім опорі проти переваги дві наші дивізії потерпіли значні втрати.

На південний схід від Іперн підїзди наші вдерли ся аж до третої анґлійської лінії, розсадили землянки і вернули з 50 бранцями і 7 скорострілами і метавками мін.

Фронт пруського наслідника престола:

Французький наступ під Ляфо (на північн. схід від Соасон (зломано нашим огнем. Вздовж Еси і під Раймс від полудня діяльність артилєрії була значна.

У східній Шампанії по обох сторонах Ресне вивідні наступи дали нам 36 бранців.

Фронт князя Альбрехта:

Нічо важного.

Східний фронт:

При середнім огни і малій діяльности на тереві перед становищами, положене не змінене.

Македонський фронт:

Нічо нового.

Перший ґенеральний квартир-
майстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19